

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ฮวงจู้ หรือ ฮวงจื๊อ เป็นภาษาแต้จิ๋วแต่ถ้าออกเสียงแบบจีนกลางจะเป็น ฟงส่วย หรือ ฟงสอย คือวิชาภูมิพยากรณ์ เป็นวิชาชั้นสูงของชาวจีน ซึ่งมีการถ่ายทอดกันมานับพันปีแล้ว ฟงจู้ หรือ ฮวงจู้ ซึ่งหากแปลเป็นภาษาไทย จะสามารถแยกได้เป็นสองคำ คือ ฮวง แปลว่า ลม จู้ แปลว่า น้ำ เมื่อนำสองคำมารวมกันจะ หมายถึง อำนาจของสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ ซึ่งจะประกอบไปด้วย ลม และอากาศ ของภูเขา ลำธาร แม่น้ำ และฝน ยังมีจุดที่สำคัญเหนือยิ่งไปกว่านั้น ก็คือ ขบวนการที่ทำให้เกิด ความเป็นไปของธรรมชาติ ซึ่งมีอำนาจของสกลจักรวาลทั้งหมดแห่งแนวความคิดสัญลักษณ์ของอภิปรัชญา ที่มีอำนาจเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง โดยมีการจัดเตรียมภาวะแวดล้อมให้ถูกหลักเกณฑ์ที่ดีแล้วก็จะอำนวยความสุขดีให้แก่ผู้ที่มีการปฏิบัติ^๑

การศึกษาความเชื่อของศาสตร์แห่งฮวงจู้ ที่มีผลต่อวิถีชีวิตของคนไทยชาวพุทธในสังคมปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่าศาสตร์เรื่องฮวงจู้ในกลุ่มประชาชนทั่วไปนั้น หลายคนรู้จักฮวงจู้ แต่มีทราบที่มาที่ไปอย่างแท้จริงของศาสตร์นี้ว่าเป็นมาอย่างไร อีกทั้งความเข้าใจในเรื่องนี้ก็มีไม่มาก เนื่องจากความแพร่หลายนั้นยังอยู่ในวงจำกัด เนื่องมาจากศาสตร์นี้ได้เริ่มขยายตัวสู่คนทั่วไปมาเป็นเวลาไม่กี่ปี แต่ศาสตร์นี้อยู่กับคนไทยชาวพุทธมายาวนาน อาจจะตั้งแต่สมัยที่ชาวจีนย้ายถิ่นฐานมาเมืองไทยในสมัยก่อนแต่การใช้ศาสตร์นี้จะอยู่ในวงแคบๆแค่คนบางกลุ่มเท่านั้น

โดยเฉพาะคนจีนมีความเชื่อว่า ในแต่ละที่พลังที่มีพลังลึกลับแฝงอยู่ ดังนั้นการเลือกทำเลที่ตั้งได้ถูกหลัก และยิ่งถ้ามีการสร้างบ้านได้ถูกต้องตามหลักฮวงจู้ พลังลึกลับก็จะยิ่งช่วยให้ตรงนั้นถูกโฉลกกับเจ้าของ ทำให้ผู้ที่ได้อยู่อาศัย มีความเจริญก้าวหน้า อยู่เย็นเป็นสุข ศาสตร์เรื่องฮวงจู้ไม่เพียงแต่ใช้กับที่อยู่อาศัยของชีวิตอยู่ ซึ่งคนจีนเรียกว่าเอ็งกั๊งเท่านั้น กับอิมกั๊งซึ่งหมายถึง ที่อยู่ของคนตาย หรือบ้านของบรรพบุรุษใน ปรโลกก็ต้องดูให้ถูกโฉลกด้วย^๒

อย่างไรก็ตาม ฮวงจู้ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยธรรมชาติ หัวใจสำคัญขององค์ความรู้ในวิชาฮวงจู้ นั้นได้เน้นการสอนหลักของคุณธรรม ๓ ประการ คือ ๑. มโนธรรม ๒. จริยธรรม ๓. ความสำเร็จในภูมิลักษณะหรือพลังของฮวงจู้ ซึ่งประชาชนควรทราบว่าการที่คนเราจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างแท้จริงนั้น ไม่ได้จะอาศัยเพียงหลักปัจจัยของฮวงจู้เท่านั้น เพราะนั้นเป็นเพียงปัจจัยอันดับสุดท้าย เพราะปัจจัยสำคัญที่แท้จริงอยู่ที่บุคคลนั้น ๆ จะนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและอยู่ในคุณธรรมหรือไม่ ซึ่งถ้าบุคคลนั้นมีการปฏิบัติตนอยู่แต่ในคุณธรรม อันประกอบด้วยมโนธรรม และ จริยธรรมแล้ว บุคคลนั้นก็จะประสบความสำเร็จ ที่ยิ่งใหญ่สมบูรณ์

^๑ พูลหลวง (นามแฝง), คัมภีร์หยิน-หยาง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เกษมบรรณกิจ, ๒๕๓๑), หน้า ๑๓๙.

^๒ จิตรา ก่อมนทเกียรติ, ความรู้เรื่องเงินจากผู้เฒ่า, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, ๒๕๔๒), หน้า ๕๗ – ๕๘.

นอกจากนี้ หลักคุณธรรมของฮวงจื๊อนั้น มาจากเบญจธาตุ หรือธาตุทั้ง ๕ ซึ่งวิชาฮวงจื๊อได้นำธาตุต่าง ๆ ในจักรวาลมาแสดงการเกิด การพิฆาต การบั่นทอน และการถ่ายเท โดยแสดงให้เห็นถึงวัฏจักรของการเกิด การดับสูญ และการทำลายล้างซึ่งกันและกัน อันได้แก่ ๑. ธาตุน้ำ สอนเรื่อง ปัญญาธรรม ๒. ธาตุไม้ สอนเรื่อง เมตตาธรรม ๓. ธาตุไฟ สอนเรื่อง จริยธรรม ๔. ธาตุดิน สอนเรื่อง สัตยธรรม ๕. ธาตุทอง สอนเรื่องคลองธรรม ยุติธรรม ตรงกับหลักเบญจธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ ธรรม ๕ ประการ (ความดี ๕ อย่างที่ควรปฏิบัติ) คือ ๑. เมตตากรุณา (เมตตาธรรม) ๒. สัมมาอาชีวะ (ยุติธรรม คลองธรรม) ๓. กามสังวร หรือสำรวมในกาม (จริยธรรม) ๔. สติสัมปชัญญะ (ปัญญาธรรม) ๕. สัจจะ (สัตยธรรม) ควบคู่ไปกับการรักษาเบญจศีลนอกจากหลักเบญจธรรม ๕ ประการแล้วหลักฮวงจื๊อยังมีความเป็นพุทธปรัชญา ที่เป็นปริศนาธรรมแฝงไว้ในข้อบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งเป็นคำสอนของปุถุชนที่ใช้ปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิต เพื่อป้องกันมิให้สิ่งชั่วร้าย คือกิเลส นำพาชีวิตไปสู่ความมัวหมอง ความไม่เจริญในจิตใจ ซึ่งเป็นเหตุให้นำไปสู่ทางวิบัติอีกมากมาย เช่น กิเลสวัตถุ ๑๐, หิริโอตตปปะ, จักร ๔, อวิชชา, ปาปนิกรกรรม ๓, อิทัปปัจจยตา, ปฏีรูปเทสวาสะ เป็นต้น^๓

ปัจจุบันศาสตร์ฮวงจื๊อ ได้เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยเป็นอย่างมาก ทั้งมีการให้บริการทางด้านศาสตร์ฮวงจื๊อแก่ประชาชนทั่วไป ตั้งแต่ระดับชาวบ้านจนถึงระดับผู้นำประเทศ ดังที่มีการปรากฏเป็นข่าวให้เห็นตามหน้าหนังสือพิเศษ คือ ในกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน ที่มีการประเพณีปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัด และที่ค่อนข้างเห็นได้อย่างชัดเจน คือ กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน ที่ประกอบอาชีพค้าขาย ได้มีการปฏิบัติจัดบ้านพักอาศัย และที่ตั้งร้านค้าตามหลักฮวงจื๊อ ด้วยเหตุที่พวกเขาเหล่านั้นมีความเชื่อว่าฮวงจื๊อจะสามารถทำให้กิจการค้าขายของเขา ตลอดจนครอบครัวประสบความสำเร็จ มีความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งอิทธิพลนี้ได้ส่งผลทำให้คนไทยที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการ ได้รับแนวคิดและความเชื่อที่เกี่ยวกับฮวงจื๊อไปปฏิบัติเช่นเดียวกัน

จากการดำเนินชีวิตชนชาวจีน ผู้ที่มีความรู้ในด้านศาสตร์ฮวงจื๊อจะมีความเคร่งครัดพิถีพิถันในเรื่องบ้าน ที่อยู่อาศัย สถานที่ประกอบกิจการต่างๆ ต้องอยู่ในองศาที่ดินที่เป็นองศามงคล และการอยู่อาศัยบนตึกสูงหรือคอนโดมิเนียม ว่าควรจะอาศัยหรือทำงานอยู่ชั้นที่เท่าไร ของตึกถึงจะถูกโฉลกของชาวจีน ๑-๙ และบุคคลที่มีธาตุต่าง ๆ เพื่อให้ถูกหลักเบญจธาตุในหลักฮวงจื๊อ อันได้แก่ธาตุทั้ง ๕ คือ ธาตุน้ำ ธาตุไม้ ธาตุไฟ ธาตุดิน ธาตุทอง เพื่อมาส่งเสริมประธานบ้านผู้อยู่อาศัย แก่บ้านหรือสถานที่ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ให้เกิดความเป็นสิริมงคล มีโชคลาภอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ก่อนอื่นจะต้องรู้ว่าประธานบ้าน หรือประธานสถานที่ประกอบกิจการนั้นเกิด วัน เดือน ปี อะไร เป็นบุคคลรหัสและธาตุอะไรและทิศหน้าบ้านเป็นทิศใด สิ่งเหล่านี้จะทำให้สถานที่ประกอบกิจการนั้น ๆ ให้มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานธุรกิจการค้า ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพราะความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์คือทรัพย์สินเงินทองและธุรกิจใหญ่โตมโหฬาร ที่มีกินมีใช้ไปทั้งชาติก็ไม่หมดและจะมีสักกี่คนที่ได้ไปถึงจุดนั้น เพราะเท่าที่เห็นมาส่วนใหญ่หลายราย ที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจทางการเงินแต่มีปัญหาเรื่องสุขภาพ เนื่องจากทุกวันนี้เรามุ่งเน้นแต่การทำงานหาเงิน ต้องตื่นแต่เช้าไปทำงานแล้วก็ทำงานจนตึกตื่นกว่างานจะเสร็จ เวลาพักผ่อนแทบจะไม่มีในขณะธุรกิจกำลังรุ่งทำจนลืมดูแลสุขภาพของตัวเอง มารู้อีกทีก็ล้มหมอนนอนเสื่อไปแล้ว อาจารย์หลายท่านจึงกล่าวเสมอ

^๓วิศิษฐ์ เตชะเกษม, ฮวงจื๊อ, (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท. ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๐.

ว่า สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่าทรัพย์สินเงินทองใด ๆ และแล้วศาสตร์ตัวนี้เองที่จะเข้าไปช่วยชี้ทางแก้ไขสิ่งที่ส่งให้เกิดผลร้ายให้กลับกลายเป็นสิ่งดี เป็นผลต่อเจ้าของบ้าน ครอบครัวและบริวาร สุขภาพและความรุ่งเรืองของชีวิต นอกจากนี้พระพุทธรูปศาสนายกย่อง มิได้เป็นคนงมงายหรือเป็นคนเชื่อจนเชื่อ แต่เป็นคนฉลาดมีเหตุผลรู้จักใช้ความคิด วางตัวได้ดีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่เหมาะสม คนฝรั่งให้ความหมายของ “สัปปุริสุปปัสสยะ” ไว้ว่า association with good people นอกจากนั้นยังสอนให้ในการทำธุรกิจต่าง ๆ จำเป็นต้องมีที่ปรึกษา ผู้มีประสบการณ์ มีความเก๋ไก๋สำหรับให้คำแนะนำ ให้รู้จักศึกษาเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว ซึ่งเป็นการศึกษาที่เร็วที่สุดแล้วนำมาเป็นบทเรียนหรือประยุกต์ใช้กับตนเอง “ปฏิจจสมุปบาท” มีความสำคัญ เป็นธรรมข้อแรกที่พระพุทธองค์นำมาเป็นคำสอนเพื่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิต^๔

ฮวงจื๊อ เป็นศาสตร์ที่มีประโยชน์ และมีเสน่ห์ในตัวเอง แต่ในปัจจุบันฮวงจื๊อได้ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด บางคนกลับมองฮวงจื๊อในแง่ที่เป็นพลังลึกลับ พลังวิเศษ พลังของความมีฤทธิ์มีเดช ทั้งยังเป็นวิชาของผู้วิเศษหรือเซียนซึ่งสัมผัสได้ หรือเชื่อว่าเป็นความลับของสวรรค์ที่เผยมิได้ ซึ่งถ้าความสามารถในวิชาฮวงจื๊อ ที่ถูกมองว่าเป็นเรื่องลึกลับ หากไปอยู่กับคนที่ไม่ดี ก็อาจจะนำเอาความรู้ไปใช้ในทางร้าย หากลากสักการะให้แก่ตนเอง อีกทั้งยังทำร้ายเบียดเบียนหลอกลวงประชาชนและสังคม ทั้งนี้เพื่อช่วยนำประชาชนมิให้ไปหลงเชื่อหลงศรัทธาในสิ่งที่ผิด จากบุคคลที่พยายามสร้างความเชื่อที่มั่งคั่ง ให้เกิดแก่ประชาชนและดึงผู้คนให้หันกลับมามองดู และศึกษาฮวงจื๊อในเชิงพุทธจริยธรรม ตลอดจนแนะนำให้ประชาชนทั่วไปเข้าไปสู่เนื้อแท้พระพุทธศาสนา โดยการนำหลักทางพุทธจริยธรรม มาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และยังส่งผลก่อให้เกิดความสงบสุขแก่บุคคลในสังคมส่วนรวม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นสมควรว่าควรจะทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เพื่อจะได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงแนวความคิดในทางที่ถูกต้องของศาสตร์ฮวงจื๊อ โดยจะได้สะท้อนออกมาตามแนวคิดทางพระพุทธศาสนา ให้แก่บุคคลทั่วไปได้รับทราบ มีความรู้ด้านฮวงจื๊อที่ถูกต้อง เพื่อให้เข้าใจในหลักความรู้ของฮวงจื๊อมากกว่าการเชื่อถือของการทำนายทายทักของแต่ละบุคคล เพื่อป้องกันการหลอกลวงของพวกหมอมูมิฉาชีพและเพื่อที่จะดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑.๒.๑ เพื่อศึกษาหลักฮวงจื๊อตามความเชื่อของคนจีน
- ๑.๒.๒ เพื่อศึกษาหลักปฏิจจสมุปบาทในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา
- ๑.๒.๓ เพื่อวิเคราะห์หลักฮวงจื๊อกับปฏิจจสมุปบาทในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎก

^๔ หนุมฮวงซุ้ย, “ความดีงาม เจริญก้าวหน้า” {ออนไลน์}, แหล่งที่มา <http://www.oknation.net/blog/huawgsui/45> (๑๖เม.ย.๕๕).

อรรถกถา ฉบับภาษาไทย และศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำราทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งที่จะศึกษาเปรียบเทียบหลักฮวงจุ้ยกับหลัก ปรัชญาเต๋า

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับศาสตร์ของฮวงจุ้ยเป็นผู้ประกอบการร้านค้ารายย่อย และบุคคลทั่วไป จำนวน ๕ รายและผู้ประกอบการร้านค้ารายใหญ่ จำนวน ๕ ราย ที่ตั้งอยู่ในเขต จังหวัดนครสวรรค์ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๐ ราย ซึ่งได้แนบอยู่ใน ภาคผนวก ก

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยเป็นระยะเวลา ๖ เดือน โดยนับตั้งแต่วันได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ เป็นต้นไป (กุมภาพันธ์ – มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘)

๑.๔ คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

๑.๔.๑ ฮวงจุ้ย หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยทิศทางของลมและน้ำ เป็นการนำธรรมชาติมา ปรับให้สมดุลกับมนุษย์ เพื่อความอุดมสมบูรณ์ อยู่เย็นเป็นสุข

๑.๔.๒ หลักปรัชญาเต๋า หมายถึง อยู่ในถิ่นเจริญ มีคนดี มีนักปราชญ์อยู่ในข้อ ๑ ในจักร ๔ และอยู่ในข้อ ๖ ในมงคล ๓๘ ประการ

๑.๔.๓ ความเชื่อ หมายถึง การยอมรับว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีอยู่จริง และมีอำนาจที่จะ บันดาลให้เกิดผลดีหรือผลร้ายต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ แม้ว่าสิ่งนั้นจะไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็น ความจริง แต่เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มชน

๑.๔.๔ ปรัชญาเต๋า หมายถึง การได้อยู่ในถิ่น ท่าเล หรือ ในที่ที่เหมาะสมแก่การดำเนิน ชีวิตของตนให้ถึงความเจริญรุ่งเรือง และสันติสุข ไปถึงศีลธรรมลักษณะต่าง ๆ

๑.๔.๕ ประชาชน หมายถึง ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ตามทะเบียน

๑.๕ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๕.๑ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เกริกวิชัย ฤทธิพิชญ์ กล่าวในหนังสือไขความลับศาสตร์ฮวงจุ้ยเชิงธรรมชาติว่า ศาสตร์ด้านฮวงจุ้ยนั้น ได้รับความเชื่อถือและความนิยมนานเป็นเวลานาน โดยมีพื้นฐานที่คล้ายกัน นั่น คือเป็นการดูเพื่อปรับแต่งที่อยู่อาศัย สำนักงาน รวมไปถึงกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในทางที่ดี ขณะเดียวกันก็ยิ่งแตกสาขาวิธีการดูฮวงจุ้ยออกไป ดังฮวงจุ้ยสมัยใหม่ที่เริ่มเข้ามามีบทบาทและได้ การตอบรับค่อนข้างดี สำหรับหลักการฮวงจุ้ยนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบ ๓ อย่าง คือ ชะตามนุษย์ คือสิ่ง ที่มนุษย์ต้องสร้างเอง ต่อมาได้แก่ชะตาฟ้า ซึ่งหมายถึงดวงของคน ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรับเปลี่ยนเองไม่ได้ สุดท้ายคือชะตาดินหรือฮวงจุ้ย คือสรรพสิ่งที่อยู่รอบตัวและปรับเปลี่ยนได้ ดังนั้นการจะทำให้ชีวิตมี ความเจริญรุ่งเรืองขึ้นก็ต้องมุ่งเน้นไปถึงสิ่งที่เราปรับได้คือชะตามนุษย์และชะตาดิน (ฮวงจุ้ย) เป็นต้น^๕

^๕เกริกวิชัย ฤทธิพิชญ์, ไขความลับศาสตร์ฮวงจุ้ยเชิงธรรมชาติ, (ม.ป.ป.), หน้า ๙๙

ธนากรักษ์ แต้มศิริ กล่าวในหนังสือโงวเฮ้ง อมตะวิธีแห่งการรู้จักผู้คนว่าปราชญ์โบราณของจีนได้กล่าวถึง ความสำเร็จ รุ่งเรือง ของคนเราว่าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ๓ อย่างด้วยกัน คือ ๑. เวลา ๒. วัน เดือน ปี เกิด ๓. โงวเฮ้ง ๓. ฮวงจุ้ย ฮวงจุ้ย คือ หลักที่ว่าด้วยการอยู่อาศัยอย่างเป็นสุข เช่น บ้านปลอดโปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก อยู่แล้วมีความสุขกายสุขใจ ก็ถือเป็นฮวงจุ้ยที่ดี^๖

รัตนะ ปัญญาภา ให้ความเห็นว่า ให้อยู่ดีการทำบาปและให้ทำดีตลอดไป และโยงไปสู่หลักการแก้ปัญหาที่ถูกต้องตามแนวทางของอริยสัจ ๔ โดยปราศจากวิธีการทางไสยศาสตร์ใด ๆ^๗ ในสุปัพนธ์สูตร ยังมีพระพุทธพจน์ยืนยันว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัตว์เหล่าใดประพฤติดุจรีตทางกาย วาจา ใจ ในเวลาเช้า.....ในเวลากลางวัน.....ในเวลาเย็น วันนั้น ย่อมเป็นวันที่ดีของสัตว์เหล่านั้น..”

“บุคคลประพฤติชอบในเวลาใด, เวลานั้นชื่อว่า เป็นฤกษ์ดี (สุนกขัตติ) มงคลดี (สมงคล) สว่างดี (สุภาต) รุ่งดี (สุหฤต) ชนะดี (สุขโณ) ยามดี (สมุหุตโต) และเป็นการบูชาดีแล้ว (สุยัญญ) ในเพื่อนพรหมจารีทั้งหลาย (เป็นผู้ประพฤติดีร่วมกัน) กายกรรม วาจกรรม มโนกรรม และความปรารถนาดีของผู้นั้นเป็นสิ่งดีงามถูกต้อง เมื่อบุคคลทำกรรมอันดีงาม ถูกต้องแล้ว ย่อมได้รับผลดีงาม บุคคลเหล่านั้นได้รับประโยชน์แล้ว ของจึงมีความสุขไร้โรค อกงามในพระพุทธศาสนา มีความสุขพร้อมด้วยญาติทั้งปวง”^๘

พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ กล่าวในรายการทันโลกทันธรรมว่าฮวงจุ้ยเป็นศาสตร์ของชาวจีนในการจัดอาคารสถานที่ให้ลงตัว เพื่อความอยู่เป็นสุขและความเป็นสิริมงคล ฮวงจุ้ยเป็นภาษาแต้จิ๋ว ถ้าหากออกเสียงเป็นภาษาจีนกลางคือ เฟิงส่วยเฟิง แปลว่า ลม ส่วย แปลว่า น้ำ คือศาสตร์ว่าด้วยเรื่องของลมและน้ำ รวมถึงการจัดอาคารสถานที่ทั้งหมดนั่นเอง ซึ่งน่าแปลกว่าหลังจากที่ทางพรรคคอมมิวนิสต์ขึ้นมาปกครองประเทศจีนแล้ว พยายามจะลบล้างความเชื่อในเรื่องของฮวงจุ้ยของคนจีน ซึ่งก็ได้ผลพอสมควร คนจีนไม่ค่อยเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยขึ้นมา แต่ก็มีความเชื่ออยู่ ๑ ใน ๓ ของประชากร แต่ปรากฏว่าฟรังซึ่งเป็นคนที่ค่อนข้างจะหัวทางวิทยาศาสตร์แท้ ๆ กลับหันมาสนใจฮวงจุ้ยกันมากขึ้น แม้กระทั่งตอนที่บิลคลินตันเข้ามารับตำแหน่งประธานาธิบดีอเมริกา ยังให้ซินแสที่เชี่ยวชาญเรื่องมาจัดฮวงจุ้ยของโอวอลออฟฟิส ที่ทำงานของประธานาธิบดีในทำเนียบขาว ที่กรุงวอชิงตัน^๙

ประยูร พลารีย์ กล่าวว่า “วิชาโหราศาสตร์ไม่ใช่ศาสตร์ที่หลาย ๆ ท่านเข้าใจ แต่เป็นศาสตร์แห่งปัญญา ที่เกี่ยวกับปรัชญาอันสูงยิ่ง เครื่องมือสำคัญของวิชาโหราศาสตร์คือวิชาตรรกศาสตร์ (Logic) โดยเฉพาะคือการอุปมาอุปมัย (Analogy) เมื่อศึกษาสูงขึ้น ๆ จะพบว่ามีความคล้ายคลึงเป็นศาสนา ศาสนาหนึ่ง และที่น่าสนใจอย่างยิ่งก็คือ เข้ากันกับพระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี”^{๑๐}

^๖ธนากรักษ์ แต้มศิริ, โงวเฮ้ง อมตะวิธีแห่งการรู้จักผู้คน, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๗

^๗รัตนะ ปัญญาภา, “โหราศาสตร์ในมิติแห่งพุทธศาสตร์”, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนานิธิ จำกัด, ๒๕๑๘), หน้า ๑ – ๒.

^๘อง.ต.ก. (ไทย) ๒๐/๒๘๕/๕๙๕.

^๙พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, รายการทันโลกทันธรรมออกอากาศทางช่อง DMC, ๒๕๕๗ หน้า ๕.

^{๑๐}ประยูร พลารีย์, คัมภีร์สูตรพระเคราะห์สนธิ, (กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนโหราศาสตร์กรุงเทพ, ๒๕๒๑), ม.ป.ป.หน้า ๑๑.

สุทัศน์ เยี่ยมวัฒนา กล่าวในหนังสือฮวงจุ้ย วิธีแห่งธรรมชาติว่า นับวันฮวงจุ้ยก็ยิ่งเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เราได้ยินได้ฟังผู้คนพูดถึงฮวงจุ้ยอยู่บ่อย ๆ ในหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ รายงานข่าวอยู่เสมอว่าข้าราชการ นักการเมือง หรือท่านรัฐมนตรี เมื่อได้รับการเลื่อนยศหรือได้รับตำแหน่งใหม่ จะต้องปรับเปลี่ยนห้องทำงาน จัดเครื่องเรือน หรือทาสีห้องใหม่ เพื่อให้ถูกหลักฮวงจุ้ย หรือถูกโฉลกกับตัวเอง ส่งเสริมกิจการให้เจริญรุ่งเรือง นำโชคลาภมาสู่ตนเองและครอบครัว เหล่านี้ล้วนเป็นตัวอย่างความเชื่อของผู้คนที่ได้รับอิทธิพลจากคติความเชื่อในฮวงจุ้ย ผู้คนเหล่านี้นับเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีอิทธิพลชักนำผู้คนในสังคมได้อย่างมาก ซึ่งในปัจจุบันจะมีผู้คนในสังคมให้ความสนใจ และเชื่อถือฮวงจุ้ยเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ^{๑๑}

ปัญญานันทภิกขุ ได้กล่าวไว้ว่า “พระพุทธศาสนาไม่มีคำว่า “ดลบันดาล” ขอให้เราเข้าใจข้อนี้ไว้ด้วย คือ ไม่มีอะไรที่มีอำนาจดลบันดาลให้ใครเป็นอะไร เราจะดีก็ด้วยการทำดีของเราชั่วก็ด้วยการทำชั่วของเรา มั่งมีก็ด้วยการแสวงหาทรัพย์ รู้จักหา รู้จักเก็บ รู้จักใช้ รู้จักทำให้มันเจริญออกมา...สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพระพุทธศาสนา คือ ธรรมะ”^{๑๒}

บุญมี เมธางกูร ผู้ศึกษาฝ่ายอภิปรัชญาได้กล่าว “ผู้ศึกษาวิทยาการต่างๆ ทั้งจากในและนอกประเทศไทยจนมีความรู้สารพัด มีดีกรียาวๆ ก็หนีไม่พ้นจากดิรัจฉานวิชา หรือหนีวิชาคือความโง่ความหลงใหลในเรื่องชีวิตของตนไปไม่พ้น จะต้องเวียนว่ายตายเกิดต่อไป และแก้ปัญหาก็แก้ชีวิตไม่ได้ เพราะวิทยาการเหล่านั้น มิได้ว่าด้วยเรื่องของชีวิตจิตใจ และความพ้นทุกข์ ไม่ว่าจะเป็นวิชา นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พุทธศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ล้วนแล้วแต่ศึกษาเพื่อจะให้มีความรู้ เพื่อจะได้กินได้นอน และเสพเมถุนเท่านั้น หาได้มีความเข้าใจชีวิตจริงๆ ไม่ หาได้มีหนทางที่จะพ้นจากทุกข์ไม่”^{๑๓}

ณัชชา ชินธิป ได้ทำวิจัยเรื่อง “โหราศาสตร์กับการตัดสินใจทางธุรกิจ ” งานวิจัยนี้สรุปได้ว่า นักธุรกิจมีการใช้โหราศาสตร์ในการตัดสินใจในหลายเรื่อง เช่น การขึ้นบ้านใหม่ เปิดร้านใหม่ เลือกทำเลที่ตั้ง หาฤกษ์ตั้งเสาเอกเสาโท จัดบ้านจัดห้องตามหลักฮวงจุ้ย ดูโหงวเฮ้งคัดเลือกพนักงาน เลือกหุ้นส่วนลูกค้า เลือกคู่ครอง ประกอบพิธีมงคลสมรส ตรวจดวงชะตาประจำปี เป็นต้น นักธุรกิจเห็นว่าโหราศาสตร์มีจริง เชื่อถือกันมานาน และปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน กลายเป็นประเพณีที่สืบทอดมาทำให้โหราศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เมื่อไม่ได้ปฏิบัติตามก็จะไม่สบายใจ การใช้โหราศาสตร์ในการตัดสินใจในธุรกิจ ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เนื่องจากสามารถกล่อมเกล้าให้คนเชื่อกฎแห่งกรรม มุ่งทำความดีอยู่ในศีลธรรม มีความสุขุมรอบคอบระมัดระวังไม่ประมาท ทำให้ชีวิตมีความหวังและกำลังใจ มั่นใจในการทำธุรกิจ และมีความอดทนต่ออุปสรรค จากงานวิจัยนี้ทำให้ทราบว่าโหราศาสตร์มี

^{๑๑}สุทัศน์ เยี่ยมวัฒนา, *ฮวงจุ้ย วิธีแห่งธรรมชาติ*, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑), หน้า ๑๑.

^{๑๒}ปัญญานันทภิกขุ, *แสงธรรม ส่องทาง*, (อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ พระครูพัชรธรรมสาร) (บัวภา จันทโร), (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, ๒๕๔๐), หน้า ๒๘ – ๒๙.

^{๑๓}บุญมี เมธางกูร, *ตีแผ่ไสยศาสตร์ เป็นวิทยาศาสตร์*, (กรุงเทพมหานคร : สุทธิการการพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๑๗๐.

บทบาทในวงการธุรกิจไม่น้อย และได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ครอบงำอย่างยิ่งที่คนทั่วไปจะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างถูกต้อง^{๑๔}

๑.๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤติกาวัลย์ หิรัญลี กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์ “ศึกษาความสอดคล้องของหลักการพยากรณ์ในคัมภีร์ พระพุทธศาสนาเถรวาทและวิชาโหราศาสตร์ไทย” ว่า การกระทำของบุคคล ผู้เป็นเจ้าของดวงชาตานั้นเอง เป็นผู้กำหนดดวงดาวเป็นเพียงแผนที่ของเรือนชาตาแต่การกระทำ หรือกรรมทั้งในอดีต กรรมในปัจจุบัน อันจะส่งผลไปยังอนาคตนั้น เป็นตัวแปรที่สำคัญ เช่น การอ่านดวงชาตาในขณะนี้ว่าเราจะประสบกับอุบัติเหตุทางรถยนต์ จะให้หลีกเลี่ยงโดยการไม่ใช้รถยนต์เลยก็คงไม่ถูกต้องนัก สิ่งที่ถูกคือการมีสติเพิ่มขึ้นในการขับรถยนต์ ไม่ขับรถเร็วเกินไป หรือขับไปในหนทางที่เปลี่ยวและอันตรายถึงแม้ว่าจะเกิดอุบัติเหตุก็จะมีไม่รุนแรง นี่คือหลักการที่สอดคล้องกันในทางพระพุทธศาสนา คือ การมีสติรู้เท่าทันในปัจจุบันขณะ^{๑๕}

วัชร มานิตราชฤทธิ์ กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์ “การศึกษาอภิปรัชญาที่สะท้อนแนวคิดทางพระพุทธศาสนา ศึกษากรณีผู้ประกอบการค้าที่ตั้งร้านอยู่บนถนนเยาวราช ” ว่าหัวใจสำคัญขององค์ความรู้ในวิชาอภิปรัชญานั้น ได้เน้นการสอนหลักของคุณธรรม ๓ ประการ คือ มโนธรรม จริยธรรม และความสำเร็จในภูมิลักษณะ หรือพลังของอภิปรัชญา ซึ่งประชาชนควรทราบว่าการที่คนเราจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างแท้จริงนั้น ไม่ได้จะอาศัยเพียงหลักปัจจัยของอภิปรัชญาเท่านั้น เพราะนั่นเป็นเพียงปัจจัยอันดับสุดท้าย เพราะปัจจัยสำคัญที่แท้จริงอยู่ที่บุคคลนั้น ๆ จะนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและอยู่ในคุณธรรมหรือไม่ ซึ่งถ้าบุคคลนั้นมีมีการปฏิบัติตนอยู่แต่ในคุณธรรม อันประกอบด้วย มโนธรรม และจริยธรรมแล้ว บุคคลนั้นก็จะประสบความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่สมบูรณ์

นอกจากนี้ อภิปรัชญายังเป็นเพียงปัจจัยเสริม เปรียบเสมือนเวทีให้ผู้นั้นได้แสดงคุณธรรมของตนเอง หลักคุณธรรมของอภิปรัชญานั้นมาจากเบญจธาตุ หรือธาตุทั้ง ๕ ซึ่งวิชาอภิปรัชญา ได้นำธาตุต่าง ๆ ในจักรวาลมาแสดงการเกิด การพิฆาต การบั่นทอน และการถ่ายเท โดยแสดงให้เห็นถึงวัฏจักรของการเกิด การดับสูญ และการทำลายล้างซึ่งกันและกันอันได้แก่ ๑. ธาตุน้ำ สอนเรื่อง ปัญญาธรรม ๒. ธาตุไม้ สอนเรื่อง เมตตาธรรม ๓. ธาตุไฟ สอนเรื่อง จริยธรรม ๔. ธาตุดิน สอนเรื่อง สัตยธรรม ๕. ธาตุทองสอนเรื่องคลองธรรม ขุติธรรม ตรงกับในหลักเบญจธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ ธรรม ๕ ประการ (ความดี ๕ อย่างที่ควรปฏิบัติ) คือ ๑ เมตตากรุณา(เมตตาธรรม) ๒. สัมมาอาชีวะ (ขุติธรรม คลองธรรม) ๓. กามสังวร หรือสำรวมในกาม (จริยธรรม) ๔. สติสัมปชัญญะ (ปริญาธรรม) ๕. สัจจะ (สัตยธรรม) ควบคู่ไปกับการรักษาเบญจศีล นอกจากหลักธรรมเบญจธรรม ๕ ประการ แล้วหลักอภิปรัชญายังมีความเป็นพุทธปรัชญา ที่เป็นปริศนาธรรมแฝงในข้อบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งเป็นคำสอนสำหรับปวงชนที่ใช้ปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิต เพื่อป้องกันมิให้สิ่งชั่วร้าย คือ กิเลส นำพาชีวิตไปสู่ความมัวหมอง ความ

^{๑๔}ณัชชา ชินธิป “โหราศาสตร์กับการตัดสินใจทางธุรกิจ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๔๘), หน้า ๑๔๔.

^{๑๕}กฤติกาวัลย์ หิรัญลี. “ศึกษาความสอดคล้องของหลักการพยากรณ์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท และวิชาโหราศาสตร์ไทย.วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑-๒.

ไม่เจริญในจิตใจ ซึ่งเป็นเหตุให้นำไปสู่ทางวิบัติอีกมากมาย เช่น กิเลสวัตถุ ๑๐, หิริโอตตปปะ, จักร ๔, อริชา, ปาปนิกรรม ๓, อทิปชจยตา, ปฏีรูปเทสวาส เป็นต้น^{๑๖}

พระมหาประคัตต์ อคฺคปณฺโญ (ซ่งแสง) กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์ “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ว่าชาวพุทธไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน มีความอยากรู้อยากเห็น ถึงไม่มีความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์โดยตรงแต่ก็อยากทดลอง แต่ก็มีส่วนที่มีความเชื่ออย่างจริงจัง จึงเป็นเหตุให้กลุ่มที่หาผลประโยชน์จากโหราศาสตร์ได้โอกาส เมื่อคนมีปัญหาเดือดร้อนใจมาปรึกษา ทำให้มีการซ้ำเติมผู้ที่มีปัญหา มีความทุกข์อยู่แล้ว ต้องพบกับปัญหาเพิ่มขึ้นอีก เช่น ถูกหลอกลวงให้เสียทรัพย์สินเงินทอง หรือเสียตัวเป็นต้น ดังนั้น ชาวพุทธไทยในปัจจุบันควรมีความรู้เรื่องกฎแห่งกรรมทางพุทธศาสนาบ้าง จะได้นำมาเป็นส่วนประกอบตามคำแนะนำของนักโหราศาสตร์ อันจะเป็นผลดี และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ชาวพุทธไทยในปัจจุบันโดยตรง^{๑๗}

พิไลรัตน์ จุริวนิชย์กุล กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์ “การศึกษาปัญหาสุขภาพจิตของผู้มารับบริการจากหมอ: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้มารับบริการจากหมอดูของสมาคมโหราแห่งประเทศไทย” ว่าปัจจุบันคนไทยมีการดำเนินชีวิตไปตามความเชื่อที่นับถือต่าง ๆ มากกว่าการใช้สติปัญญา ซึ่งมีแนวโน้มทวีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ ๆ สังคมมนุษย์ปัจจุบันมากมายด้วยปัญหา ทุกปัญหาเต็มไปด้วยความสลับซับซ้อน และเงื่อนไขหลากหลายซึ่งปัญหาเหล่านั้นไม่ได้เกิดจากตัวสังคมเอง แต่เกิดจากมนุษย์แต่ละคนในสังคม ซึ่งมีภูมิหลัง ความรู้สึนึกคิดสติปัญญาไม่เท่ากัน เมื่อเผชิญปัญหาต่าง ๆ จึงสับสนและเคັงคว้าง แต่ในขณะที่เดียวกันมนุษย์ก็ต้องมีการตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นความเชื่อจะไม่มีเหตุผล แต่การที่มีความเชื่อจะช่วยเรื่องของการตัดสินใจทำให้เกิดความมั่นใจ และความมั่นคงในการดำเนินชีวิตมากขึ้น แม้ว่าบางเรื่องจะไม่สามารถพิสูจน์ได้แน่นอนก็ตาม ถ้าหากมนุษย์เรามีความสงสัยไปทุกเรื่อง และไม่ยอมเชื่อจนกว่าจะพิสูจน์ได้ด้วยระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ แล้วชีวิตก็จะไม่สามารถดำเนินไปโดยราบรื่น จิตใจอยู่ในสภาพตึงเครียดเต็มไปด้วยความคิดกังวลต่าง ๆ ไม่สามารถตัดสินใจที่เกิดขึ้นได้ แต่ความเชื่อที่ไม่ใช่เหตุผลพิจารณา เลยก็อาจกลายเป็นความเชื่อที่เป็นไปในลักษณะมมาย^{๑๘}

สุทธิกัญจน์ ทิพยเกสร กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์ “การวิเคราะห์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์จากศาสตร์การดูฮวงจุ้ย” ว่า คนไทยมีความเชื่อโหราศาสตร์ในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านการดูลายมือ ทักษะพยากรณ์ การดูฤกษ์ยาม ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการดูทำเลที่ตั้งดีร้าย ซึ่ง

^{๑๖}วัชร มานิตราชภูร์, “การศึกษาฮวงจุ้ยที่สะท้อนแนวคิดทางพระพุทธศาสนาศึกษากรณีผู้ประกอบการค้าที่ตั้งร้านอยู่บนถนนเยาวราช”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(ไทยศึกษา), (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๕), หน้า ๑๒๘.

^{๑๗}พระมหาประคัตต์ อคฺคปณฺโญ (ซ่งแสง), “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๑๐๓.

^{๑๘}พิไลรัตน์ จุริวนิชย์กุล, “การศึกษาปัญหาสุขภาพจิตของผู้มารับบริการจากหมอดูของสมาคมโหราศาสตร์แห่งประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๔), หน้า ๑๖

เป็นความเชื่อของชาวจีนที่เผยแพร่มาสู่สังคมไทย ในปัจจุบันนี้การดูดวงจ้ยหรือภูมิพยากรณ์กลายเป็นโหราศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่เป็นที่นิยมเชื่อถือศรัทธาอย่างมากในหมู่คนไทยโดยเฉพาะคนไทยเชื้อสายจีน^{๑๙}

ณฤดี วิวัชฎี กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์ “พฤติกรรมความเชื่อของชาวพุทธที่สนใจโหราศาสตร์ที่มีต่อหลักโหราศาสตร์ และหลักศรัทธา ๔” ว่าความเชื่อเกิดจากสภาพที่บุคคลให้ความมั่นใจเห็นคล้อยตาม และพร้อมที่จะปฏิบัติตามสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วนำไปถ่ายทอดให้บุคคลอื่นได้ทราบ เพื่อต้องการให้เกิดความมั่นใจเห็นคล้อยตามและปฏิบัติตามด้วย โดยไม่คำนึงว่าความเชื่อนั้น ๆ มีเหตุผลที่สามารถพิสูจน์ได้หรือไม่ และชี้ให้เห็นว่าความเชื่อของคนมีมูลเหตุจากความไม่รู้ ความไม่รู้ทำให้เกิดความกลัว ครั้นเมื่อมีความกลัวแล้วจึงคิดสร้างความเชื่อขึ้นมาเพื่อให้เป็นที่พึ่งทางใจ เป็นต้น^{๒๐}

ณัชชา ชินธิป ได้ทำวิจัยเรื่อง “โหราศาสตร์กับการตัดสินใจทางธุรกิจ” งานวิจัยนี้สรุปได้ว่า นักธุรกิจมีการใช้โหราศาสตร์ในการตัดสินใจในหลายเรื่อง เช่น การขึ้นบ้านใหม่ เปิดร้านใหม่ เลือกทำเลที่ตั้ง หากุษ์ตั้งเสาเอกเสาโท จัดบ้านจัดห้องตามหลักฮวงจุ้ย ดูโหงวเฮ้งคัดเลือกพนักงาน เลือกหุ้นส่วนลูกค้า เลือกคู่ครอง ประกอบพิธีมงคลสมรส ตรวจดวงชะตาประจำปี เป็นต้น นักธุรกิจเห็นว่าโหราศาสตร์มีจริง เชื่อถือกันมานาน และปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน กลายเป็นประเพณีที่สืบทอดมา ทำให้โหราศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เมื่อไม่ได้ปฏิบัติตาม ก็จะไม่สบายใจ การใช้โหราศาสตร์ในการตัดสินใจในธุรกิจไม่ใช่เรื่องเสียหาย เนื่องจากสามารถ กล่อมเกล้าให้คนเชื่อกฎแห่งกรรม มุ่งทำความดีอยู่ในศีลธรรม มีความสุขุมรอบคอบระมัดระวัง ไม่ประมาท ทำให้ชีวิตมีความหวังและกำลังใจ มั่นใจในการทำธุรกิจ และมีความอดทนต่ออุปสรรค จากงานวิจัยนี้ทำให้ทราบว่าโหราศาสตร์มีบทบาทในวงการธุรกิจไม่น้อย และได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ควรอย่างยิ่งที่คนทั่วไป จะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างถูกต้อง^{๒๑}

สรุปได้ว่า ฮวงจุ้ย คือ ธรรมชาติที่อยู่รอบตัวเรา ไม่ใช่ปาฏิหาริย์ ไม่ใช่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่จะดลบันดาลให้เป็นไป ไม่ใช่เรื่องของการแก้ร้ายกับเป็นดี แต่เป็นการเรียนรู้ธรรมชาติ ที่ทำให้เราเกิดความโปร่งสบาย และคิดอะไรโดยไม่มีอะไรมาขวางมาทวน หลักฮวงจุ้ยที่เป็นธรรมชาติ ที่เราเลือกให้สอดคล้องกับตัวเรา ไม่มีปาฏิหาริย์อะไร มีหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ ยอมรับอย่างมีเหตุผล นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นคุณแก่การดำรงชีวิตต่อไป

๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย

๑.๖.๑ รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรูปแบบการศึกษาวิจัย คือ ใช้วิธีการวิจัยจากเอกสาร ได้แก่ พระไตรปิฎก อรรถกถา ฉบับภาษาไทย

^{๑๙} สุทธิกัญจน์ ทิพย์เกสร, “การวิเคราะห์องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์จากศาสตร์การดูดวงจ้ย ”., วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐), หน้า ๖

^{๒๐} ณฤดี วิวัชฎี, “พฤติกรรมความเชื่อของชาวพุทธที่สนใจโหราศาสตร์ที่มีต่อหลักโหราศาสตร์และหลักศรัทธา ๔”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๗๖.

^{๒๑} ณัชชา ชินธิป, “โหราศาสตร์กับการตัดสินใจทางธุรกิจ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๔๘), หน้า ๑๔๙.

และศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำราทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสารสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งที่จะศึกษาเปรียบเทียบหลักฮวงจุ้ยกับหลักปฏิรูปเทสवास พร้อมนี้ใช้วิธีวิจัยภาคสนาม ศึกษาข้อมูลจากพื้นที่ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับศาสตร์ของฮวงจุ้ย เป็นผู้ประกอบการร้านค้าและผู้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์

๑.๖.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือ กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับศาสตร์ของฮวงจุ้ย เป็นผู้ประกอบการร้านค้าและผู้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน ๑๐ รายที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์

๑.๖.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ กล้องถ่ายรูป และเครื่องบันทึกเสียง โดยดำเนินการดังนี้

- ๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิด ในการสร้างแบบสัมภาษณ์
- ๒) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้
- ๓) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
- ๔) สร้างแบบสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant)

๑.๖.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีวิธีการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

- ๑) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) ได้แก่ พระไตรปิฎก อรรถกถา ฉบับภาษาไทย
- ๒) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ และตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

๑.๖.๕ ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

- ๑) เรียบเรียงและจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากตำราเอกสารงานวิจัยและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ภาคสนาม
- ๒) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดนั้น ตามจุดประสงค์ของการศึกษา
- ๓) สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ทำให้ทราบหลักฮวงจุ้ย

๑.๗.๒ ทำให้ทราบหลักปฏิรูปเทสวาสในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา

๑.๗.๓ ทำให้ทราบผลวิเคราะห์หลักฮวงจุ้ยกับปฏิรูปเทสวาสในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา